

POKROK ZÁPADU

PUBLISHED WEEKLY

Published by Pokrok Publishing Co.,
1809-1811 Howard St. — Tel. 2913.

Subscription by mail, — \$1.00 per year.

Vydává: Vydavatelská Spol. Pokroku
V. A. C. BURNÁ, reditel.
309 1311 Howard st. — Telefon 2913.

Předplatné . . . \$1.00 na rok.
Do Čech \$2.00 na rok.

Adresuje jednoduše

POKROK ZÁPADU
Omaha, Neb.

Omaha, Neb., 26. září 1906

Je zajímavé, že stejné stesky na žurnalistiku, způsobem pochybeným lid vychovávající, mají mimo nás i bratři Slováci, národ to nám zde v Americe nejbližší. Podobně jako my stěžujeme si do neupřimosti naší žurnalistiky, tak i Slováci mluví o podobné bolesti. V posledním čísle slovenského časopisu "Jednota" nalézáme pěkný článek, jehož mnohá část jakoby byla šita na nás Čechy. "Naše časopisectvo má jen chválu pro slovenský, americký lid," píše dotyčný časopis. "Nikde není viděti, že by se poukazyvalo na jeho chyby a poklesky. Stále poukazujeme na náš pokrok, který, je-li opravdu nějaký, je tak malý, že chlubit se jím, je pouhým dětinstvím. Lidé, žijící na naší zeměkouli, krácejí vždy ku předu a nikdy zpět. Zemi naši mohli bychom přirovnati ku ohromnému vlaku, stále ku předu jedoucím, jehož pasažery jsou všichni národové bez výjimky. Proto jede ku předu každý národ, ať chce nebo nechce, ať k tomu pracuje nebo nepracuje, ať snaží se nebo ne. Rozdíl je pouze ten, že někteří národové sedí na vozech předních, jiní v zadních a opětně jiní ve středu. Ale vlak se všemi nhání stejnou rychlostí. Tedy každý národ jde ku předu a dělá jistý pokrok. Děláme pokrok i my, zrovna tak jako činí pokrok i Hotentoti a Zulusi, jenže tito poslední sedí ve vozech světového vlaku, ještě za námi a na naše místo přijdou během času. Tento přirozený pokrok přiznati si můžeme, ale po nevdě není výsledkem nějakého zvláštního snažení, není žádnou zásluhou. Národy však svoji přílivostí mohou svůj pokrok zrychlit. Nebo řekneme — když už jsme se přirovnali ku stále jedoucím vlaku — mohou dostati se ze zadních vozů do předních. Máme toho mnohé příklady v dějinách. Kdybychom byli dohlonili jiný, nad nás hmotně i kulturně vynikající národ anebo aspoň předěli jině národy, které před tím stály s námi v jedné řadě, tehdy bychom mohli psáti o pokroku a o mimořádné přílivivosti. V takovém případě konečně by ta chvála nebila tak do očí. Náš lid vedle dobrých má též mnoho zlých stránek. Právě se, že časopisy jsou zrcadlem národa. Toto naše národní zrcadlo ukazuje však jenom naše dobré stránky a ještě v zvětšeném formátě. Zlé stránky našeho lidu v tom zrcadle nevidíš ani brejlemi. I to řekl kdosi, že časopisy jsou vychovatel národa. Dobry otce — vychovatel potrestá dítě vždy, kdykoli toto dopustí se nějakého špatného činu. Za dobrý čin pochválí je jen zřídka, protože dobré činy jest pouze konání své povinnosti. Naši národní vychovatelé — časopisy, zlé činy lidu zamlouvají a omlouvají, kdežto dobré skutky národa zveličují i zaspávají spoustou nezasloužených chval. A tak se to má i s našim pokrokem. V časopisech možno se o něm dočísti mnoho. Ale žel jenom v časopisech. Novináři káží lid. Pi-

šou jen to, co je lidu po srsti, po vůli. Musí tak činiti, jinak dávají v nebezpečí svoji existenci. Je v tom kus pravdy. Leč časopisy si ten lid takovým učinily sami. A zhýčkaný lid těší se, je-li chválen za věci nepatrné a nechce býti kárán za své poklesky. Je to rozhoňe špatná a pochybená výchova a čím déle potrvá, tím hlubší kořeny zapustí. Výchova ta v budoucnosti se strašně bude mstit." — Poměry v naší české žurnalistice jsou tytéž. Leč lepší se již a doufejme, že během času přece i náš lid dojde k jinému náhledu a pozná, že chvála nezasloužená nemá ceny žádné.

V New Yorku čeští republikáné svornou prací prosadili zvolení krajana Jos. E. Nejedlýho za člena exekutivního výboru, resp. za vůdce rep. strany v 18. Assembly distriktu, vzor tomu, že bylo jim zápasiti s mocným nepřitelem, který na volby věnoval mnoho peněz. Jak "New Yorkské Listy" sdělují, byly českým voličům nabízeny obnosy od \$2 do \$10, aby voleb se nesúčastnili. Leč Čechové takové nabídky s opovržením odmítali. "New Yorkské Listy", pojednávající o výsledku voleb, píšou mezi jiným: "Šťastný výsledek úterní primární volby v 18. Assembly distriktu zvláště pozoruhodným je z té příčiny, že vystoupení českých voličů bylo svorné, rázné a odhodlané. Dobry to důkaz, že se mezi námi politicky myslí a jedná. Tak-li tomu bude vždycky, české hlasy stanou se vážným faktorem a čeští voličové vynutí si žádoucí respekt a uznání. Jen sebevědomá politika vede k cíli. Čechové nemohou od nikoho očekávat žádné "prezenty", zvláště v politice ne, a chtějí-li se něčeho domoci, musí si to vydobýt vlastní silou a vlastním přičiněním." — Lze si jen přát, aby Čechové podobným způsobem vystupovali i na jiných místech, tak aby hledělo se na nás trochu jinak, než hledí se až dosud na mnohých místech.

Náš stálý spolupracovník, spisovatel Jan Havlasa, po několika-měsíčním pobytu opustil čarovný ostrov Tichomořský, Santa Catalinu, a usadil se na čas opět v Los Angeles, Cal., kdež jeho adresa jest: 1220 E. 33rd Str. Pobyt v Avalonu prospěl jak otřesenému zdraví p. Havlasovu, tak jeho americkým zkušenostem. Jak s los-angeleských amerických listů jsme se dověděli, avalonští přátelé uspořádali p. Havlasovi večírek na rozloučenou. Stálý styk s Američany přinese p. Havlasovi přesnější zkušenosti z americké společnosti a utvrdí jeho právo vysloviti úsudek o zdejších poměrech. Býti jen v českoamerickém světě nestačí k poznání Ameriky a čini i pozorovatele česko-amerického života jednostranným a zaujatým. Pokud víme, pan Havlasa pracuje na velikém díle o Americe, jehož jednotlivé knihy nesou tyto názvy: Křest nového světa. — Od moře k moři. — Město sta pahorků. — Listy ze Západu. — Hlavní tyto knihy a pak dosud nepevně zdraví p. Havlasovo jsou příčinou odkladu jeho cesty do Střední Ameriky.

Zajímavé je pojednání polského časopisu "Slovo Polskie", vycházejícího v Krakově, o nynějším politickém postavení Čechů ve vlasti. Časopis tento pojednává o chystaném pobytu císaře rakouského v Čechách a píše, že je to akt velkého politického významu. Za takové akty běže v ústavním státě zodpovědnost ministerský předseda. Třinedělní pobyt panovníků na Hradčanech má veřejně potvrditi, že Praha jest hlavním městem zemi koruny české. Nápís na staroměstské rad-

nici "Praga caput regni" má opět státi se skutečností. Že se tak stane, vděčí prý Čechové neúmor-né práci celého národa, práci politické, při níž nezapomínali za žádných okolností prospěchů hospodářských a kulturních. Třinedělní pobyt císaře na pražském hradě není prý první politikou concessí, již baron Beck činí Čechům jako celku i mladočeskému klubu na radě říšské. Nejen že dva politikové mladočestí zasedli v jeho kabinetu, ale také hned v prvních týdnech úřadování pospíšili několikrát do Čech, aby tam před rodáky rozvinuli program práce své i kabinetu, respektující potřeby života národa českého. Přípověď třinedělního císařova pobytu na Hradčanech i poměr ministrů českých k národu potvrzují prý zřejmě, že ve vnitřní politické situaci v Rakousku nadechází základní změna: od této chvíle nejen Němci, ale také Češi mají býti předním objektem pozornosti směrodatných sfér. Ty ostatně přesvědčily prý se, že Češi jsou již dosti silní, než aby bylo možno je bráti na lehkou váhu.

Zprávy zahraničné

Rakousko-Uhersko.

Začátkem minulého týdne sešla se rakouská říšská rada. Jednou z prvních prací její bude povolení rozpočtu na rok 1907, který prý vláda předloží hned na počátku zasedání. Dále prý předseda Beck přičiní se o sehvání sestátnění severní dráhy Ferdinandovy. — Rakouská vláda zamítla žádost ruské vlády o vydání revolucionáře Nikolajeva, který učinil vražedný útok na bessarabského gubernatora a na to uprchl do Rakouska. Týž později zatčen byl v Černovíech, v Bukovině. Zamítnutí toto je prý pouze prozatímní. Konečné rozhodnutí učiní prý v době nejbližší ministerstvo spravedlnosti. Mnozí se domnívají, že zatčený revolucionář propuštěn bude na svobodu. — Dne 15. září započaly v Budapešti v Uhrách okázalé slavnosti, spojené s odhalením sochy Washingtonovy. Ku slavnostem těmito přijelo též veliké množství amerických Maďarů. V prvý den slavnosti shromáždili se na náměstí před národním muzeem a pak společně odebrali se k pomníku maďarského básníka Petefyho a Szechenyioho, kdež položili věnce. Rovněž podobně učinili u pomníku arcivévodý Štěpána, kdysi oblíbeného uherského místopředsedy. Odpoledne položen byl věnce na hrob Košutův. Při tom proneseno bylo několik řečí. — Druhého dne odpoledne odhalen byl za velikého účastenství Washingtonův pomník. Bylo též přítomno přes 500 maďarských Uhrů. Hlavním řečníkem při odhalování sochy byl místopředseda poslanecké sněmovny Rakowski. Večer odbývána byla skvělá hostina.

Rusko.

V době nejbližší bude konati se sjezd ústavní demokratické strany. Vláda nejdříve konání jeho zakázala, ale konec konců jej přece jen povolila. Vymínala si pouze tolik, že bude se konati mimo Petrohrad. Výkonný výbor ústavní demokratické strany vydal prohlášení, v němž oznamuje se, že sjezd konati se bude dne 6. října. — Na paměť Zenaidy Konopljanikové, revolucionářky, jež zabila generála Mina, vydali revolucionáři nový manifest proti carovi, v němž se praví, že budou všichni nepřátelé lidu zahubeni. — V Petrohradě připravuje se policie na možné nepokoje. Tamní vojsko i policie opatřena byla granáty, jež vrháni býti mají zvláště při útoků na barikády. Rovněž i do Varšavy a různých rusko-polských

měst zaslány byly tyto granáty. — Dne 15. září nalezen byl jenerál Trepov mrtev ve své pracovně. Jak dodatečné zprávy oznamují, nejvíce dodal mu strach před revolucionáři. Dne 13. září nelezl prý Trepov na svém psacím stolku rozsudek smrti od propagandy činu. Tím prý se jeho smrt ještě urychlila. — Vojenský soud v Kyjevě odsoudil dne 16. září poručíka Ždanovského, vůdce vzpoury hradebníků, k smrti zastřelením. — Ministerstva spravedlnosti a vnitra poslala do Siedlic v ruském Polsku komise, aby vyšetřily, co bylo příčinou posledních výtržností. Zvláště mají vyšetřovati, co je pravdy na zprávách o řádění vojska a policie.

Francie.

Jak se z Grenoble ve Francii oznamuje, dochází stále k srážkám mezi vojáky a stávkujícími dělníky. Stávka stále roste. Do míst, kde zuří stávka, posláno bylo vojsko. Na obou stranách je mnoho raněných. — V Marseille odhalena byla dne 17. září socha Pierra Pougeta, proslulého sochaře. Sám prezident Falliers ji za velikých okázalostí odhalil. Večer účastnil se prezident skvělé hostiny, již uspořádalo městské zastupitelstvo. — V Paříži zaveden byl zákonem nedělní klid. V neděli, dne 17. září byl první den nuceného zavírání. Některé obchody byly však otevřeny. To mělo za následek četné demonstrace. Policie musela zakročiti a přes 20 osob bylo zatčeno.

Z KRUHŮ Č. S. D. P. J.

RACINE, Wis. — Bratřím Lože Chrudim, č. 12. — Zajisté každému utkví v paměti památný den, 18. srpna t. r., kdy totiž uváděli jsme v náš bratrský kruh 15 nových údů. Uvádění toto provedeno bylo způsobem slavnostním, což též mocně působilo na členy i jich přátele. Když bratr průvodčí předváděl čekance před bratra místopředsedu, zazněla naše velebná hymna "Hej Slovane!" zahráná na piano a housle. Byla to mladická dívčina, sotva k pozorování, ale zvuky piana nasvědčovaly, že velí jim bytost velmi nadaná. Byla to Karolinka, deerska br. Stehlika. Po boku jí stál hošík, sotva větší než jeho housličky, ale jeho hmaty rovněž nasvědčovaly, že nástroj svůj dovede ovládat. Bratr Švec mohl míti ze svého synáčka potěšení. Bratřím Stehlikovi a Ševcovi všechna čest za to, že dali svým dítkám příležitost, aby se naučily dobré věci, jež člověka vždy šlechtí. V příští schůzi opětně uváděni budou čtyři čekanci, kteří chtějí býti našimi bratry. Jsou to: Jos. Doucha, Jan Milfait, Jan Holý a Antonín Bárta, krajane to dobrého charakteru a požívající dobrého zdraví. Z tohoto je vidno, že naši bratři skutečně pracují na poli, jemuž síly své zasvětili. Ovšem není to nic více, než naše svatá povinnost. Spolek musí stále růsti a jíti ku předu. "Co neroste, umírá." Jako strom, jenž staré listí spouští k zemi v té chvíli, kdy nové vypučí, jako každá rostlina, jež stále přibírá nové součástky, tak i spolek některé bratry dopraví k věčnému odpocinku, jiné vyloučí a opět jiní vystoupí sami. Proto je nutno stále pracovati pro dobro spolku i pro jeho vzrůst, tak aby ratolest naše nikdy neklesla. Jest mi líto, že musím oznámiti, že jsou přece někteří bratři, kteří jsou ku spolku vlažni a do schůze přijdou jednou nebo dvakrát za rok. Tu dobu, již by ve schůzi měli prodlet, raději tráví v zahradě při kulečnicku nebo při tarokách. Kdybychom se takového člena zptali, jak si stojí náš spolek a kolik má členů, bylo by mu asi těžko dáti odpověď. Taci bratři hájí

je dobrým členem. Ano, tím koná však pouze jenom svoji povinnost. Platiti musí každý. Kdo ale chce nositi jméno dobrého spolku, musí pilně navštěvovati schůze, tam dávati návrhy a přičiňovati se o jeho zvelebení. Nikdy nemá se spoléhati na úředníky. Ti mají pouze jen ty výhody co ostatní. Stane-li se nějaká nehoda bratru, jenž byl činným členem, může mu spolek pomoci větší sumou, než jen uloženou podporou. Byl-li člen vlažným, naloží s ním spolek tak, jak sám si předeplal. Nuže, bratři, v příští schůzi dokažte našim čekancům, že skutečně ctíme se ve spolek, tak jak jsme se bratru předsedovi slibem zavázali. Dostavte se v plném počtu, aby noví bratři poznali, že schůze navštěvovati se musí. Uvidí-li tam 7—8 bratrů, zajisté učiní si úsudek, že schůze také navštěvovati nemusí. Pozdrav všem bratrským spolům a rovněž Hlavní Úřadovně. M. F. Doucha.

LITERATURA.

Země České Koruny a o českém státu nese název zajímavá knížka, vydaná F. K. Broneem v Rheinland, Okla., pojednávající o rodné naší zemi. Odporúčujeme vřele českým rodinám. Cena 25c a objednatí lze ji u nakladatele.

Svobodná Škola, časopis svobodnomyslné mládeže, přinesl novým číslm čtenářům svým milé překvapení. Obálka jeho totiž ozdobena je kresbou M. Aleše, jednoho z nejlepších českých malířů. Je to milý obrázek, jako všechny Alešovy a jistě že přátelé dobrého tohoto časopisu uvítali jej s radostí.

NA PRODEJ LACINO!

Cihelný dům, č. 2211 již. 19. ul., o 6 světnicích, důkladné stavení lot, ovoené i stinné stromoví. Cena pouze \$2,000. Každý, kdo si chce koupit domov, ať si majetek ten prohlédne.

2 domy, každý o 5 světnicích, na jižní 18. ul. blízko Spring ul. a jeden lot za \$2,500, aneb jeden dům a půl lotu za \$1,250. Přihlaste se ihned!

Louis Berka,

9k1 941 N. Y. Life Bldg. Omaha.

Omaha, Neb., 11. září 1906.

POKROK PUBLISHING CO.,

Pánové:

Raďte projevit Čechům omažským ardečné díky za květidový dar, jež laskavě zaslali z úcty k našemu otci, a ujištěte je, že jejich uznalost došla ocenění se strany matky i celé rodiny.

Vaše v úctě

Blanche Rosewater.

Projev soustrasti!

Projevujeme tímto upřímnou soustrast milené naší spoludružce

Marli Panouškové

nad úmrtím její milovaného otce Jana Vondry,

který odebral se na věčnost v pondělí dne 17. září 1906.

Buť ujištěna, družko milá, že nezměrný nármutek Tvůj dotekl se i nás a že jest vřelým přáním nás všech, aby čas zmírnil velký Tvůj bol.

Za Tábor Bohemia, č. 2945 Královských Druhek.

Anna Žilková, předsa.

Anna Chleborád, taj.